

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAŁGORZATA KRASNODEBSKA-TOMKIEL**

DDK-61-31/08/AJ

Warszawa, dn. 31 grudnia 2008 r.

DECYZJA DDK Nr 37 /2008

I. Na podstawie art. 26 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r., nr 50, poz. 331 ze zm.) po przeprowadzeniu postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Domeny.pl Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznaje za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów działania Domeny.pl Sp. z o.o., polegające na stosowaniu w „Regulaminie świadczenia usług przez Domeny.pl Sp. z o.o.” postanowienia umownego o treści: *Domeny.pl Sp. z o.o. zastrzega sobie prawo dokonania zmian niniejszego regulaminu. Zmiany te obowiązują od chwili udostępnienia nowej wersji Regulaminu na stronie www.domeny.pl*, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.) **i nakazuje zaniechania jej stosowania.**

II. Na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.), po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakazuje** Domeny.pl Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie **publikację niniejszej decyzji** w całości na koszt Domeny.pl Sp. z o.o. na stronie internetowej przedsiębiorcy www.domeny.pl w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji w ten sposób, że odnośnik do treści decyzji powinien zostać umieszczony na stronie głównej www.domeny.pl oraz utrzymywanie jej na przedmiotowej stronie internetowej przez okres 6 (sześć) miesięcy, a ponadto **dwukrotną publikację sentencji decyzji** na koszt Domeny.pl Sp. z o.o. w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji na jednej z pięciu pierwszych stron dziennika o zasięgu ogólnopolskim o objętości co najmniej 24 (dwadzieścia cztery) cm x 12 (dwanaście) cm, z tym że okres między przedmiotowymi publikacjami powinien wynosić co najmniej 7 (siedem) dni, a co najwyżej 14 (czternaście) dni.

III. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada** na Domeny.pl Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, **karę pieniężną** w wysokości 5556,65 PLN (pięć tysięcy pięćset pięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt pięć groszy) płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 października 2008 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dalej „Prezes Urzędu”, działając z urzędu na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r., nr 50, poz. 331 ze zm. - dalej „uokik”), wszczął przeciwko Domeny.pl Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, dalej „Strona”, „Domeny.pl”, „Spółka”, postępowanie w sprawie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na stosowaniu w „Regulaminie świadczenia usług przez Domeny.pl Sp. z o.o.”, postanowienia umownego o treści: *Domeny.pl Sp. z o.o. zastrzega sobie prawo dokonania zmian niniejszego regulaminu. Zmiany te obowiązują od chwili udostępnienia nowej wersji Regulaminu na stronie www.domeny.pl*, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), dalej „Rejestr”.

Postanowienie o wszczęciu postępowania wraz ze stosownym zawiadomieniem, doręczono Stronie w dniu 31 października 2008 r. Domeny.pl w piśmie z dnia 14 listopada 2008 r. wyraziła stanowisko odnośnie zarzutów zawartych w powyższym postanowieniu i potwierdziła stosowanie w „Regulaminie świadczenia usług przez Domeny.pl Sp. z o.o.” obowiązującym od 25 stycznia 2008 r. postanowienia: *Domeny.pl Sp. z o.o. zastrzega sobie prawo dokonania zmian niniejszego regulaminu. Zmiany te obowiązują od chwili udostępnienia nowej wersji Regulaminu na stronie www.domeny.pl*. Strona wskazała, iż nie w każdym przypadku identyczność postanowienia uznanego za niedozwolone postanowienie umowne i postanowienia zamieszczonego we wzorcu umowy będzie równoznaczna z ich tożsamością. Ponadto Spółka wskazała, iż szeroki katalog możliwości stworzonych konsumentowi w nowym regulaminie jest dążeniem do zagwarantowania konsumentowi jego praw z poszanowaniem dobrych obyczajów, a zastosowanie w obecnie obowiązującym regulaminie klauzuli uznanej za niedozwoloną, otoczonej innymi postanowieniami regulaminu, nie jest zdaniem strony naruszeniem dobrych obyczajów oraz nie godzi w interesy konsumenta, a zatem nie powoduje naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. W związku z powyższym, Domeny.pl stanęła na stanowisku, iż identyczne co do treści postanowienie: *Domeny.pl Sp. z o.o. zastrzega sobie prawo dokonania zmian niniejszego regulaminu. Zmiany te obowiązują od chwili udostępnienia nowej wersji Regulaminu na stronie www.domeny.pl*, zamieszczone w „Regulaminie świadczenia usług wraz zasadami rejestracji i utrzymywania nazw domen internetowych” oraz „Regulaminie

świadczenia usług przez Domeny.pl Sp. z o.o” ma na tyle odmienne znaczenie, iż nie jest możliwe stwierdzenie tożsamości tychże postanowień.

Pismem z dnia 21 listopada 2008 r. Prezes Urzędu zawiadomił Domeny.pl. o zakończeniu postępowania dowodowego w przedmiotowej sprawie. Jednocześnie zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 10 k.p.a. strona została poinformowana o prawie zapoznania się z aktami sprawy w wyznaczonym terminie i możliwości wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji co do zebranych dowodów. Strona skorzystała z przysługującego jej prawa. W dniu 4 grudnia 2008 r. z aktami sprawy zapoznał się pełnomocnik Domeny.pl Sp. z o.o.

W piśmie z dnia 10 grudnia 2008 r. Spółka wniosła o udzielenie informacji w zakresie zebranego w sprawie materiału dowodowego, tj. protokołów z przeprowadzenia czynności ustalających poczynionych w sprawie.

Prezes Urzędu ustosunkował się do ww. wniosku Spółki pismem z dnia 22 grudnia 2008 r.

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

Domeny.pl z siedzibą w Krakowie prowadzi działalność gospodarczą polegającą między innymi na rejestracji i utrzymywaniu domen internetowych.

W dniu 26 marca 2008 r. wydany został przez Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrok (sygn. akt XVII AmC 265/07) w którym to Sąd uznał za niedozwolone postanowienie i zakazał stosowania w obrocie z konsumentami między innymi postanowienia wzorca umowy o treści: *Domeny.pl Sp. z o.o. zastrzega sobie prawo dokonania zmian niniejszego regulaminu. Zmiany te obowiązują od chwili udostępnienia nowej wersji Regulaminu na stronie www.domeny.pl*. Wyrok dotyczył „Regulaminu świadczenia usług wraz zasadami rejestracji i utrzymywania nazw domen internetowych” obowiązującego do dnia 24 stycznia 2008 r. W dniu 27 sierpnia 2008 r. powyższe postanowienie dostało wpisane do Rejestru pod numerem 1491.

Aktualnie Strona przy zawieraniu z konsumentami umów o świadczenie usług rejestracji i utrzymywania nazw domen internetowych stosuje „Regulamin świadczenia usług przez Domeny.pl Sp. z o.o.” dalej „Regulamin” w którym to w rozdziale XII pkt.1 zamieszczone jest postanowienie: *Domeny.pl Sp. z o.o. zastrzega sobie prawo dokonania zmian niniejszego regulaminu. Zmiany te obowiązują od chwili udostępnienia nowej wersji Regulaminu na stronie www.domeny.pl*

Oceniając przedstawiony stan faktyczny Prezes Urzędu zważył, co następuje:

I. Ocena działań Domeny.pl Sp. z o.o. w aspekcie zarzutu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Prezes Urzędu ma możliwość oceny działań przedsiębiorców w trybie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wprowadzających mechanizmy ochrony tzw. zbiorowych interesów konsumentów. Materialnoprawną podstawę do analizy działań przedsiębiorcy z punktu widzenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumenta stanowi art. 24 uokik.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 uokik, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w tym m.in.: stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ K.p.c. (art. 24 ust. 2 pkt 1 uokik). Konsumentem w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest osoba fizyczna dokonująca czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową (art. 22¹ k.c. w zw. z art. 4 pkt 12 uokik).

Jak wynika z powyższego, dla uznania działania przedsiębiorcy za niezgodne z zawartym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów niezbędne jest wykazanie, iż spełnione zostały kumulatywnie trzy następujące przesłanki:

- 1) kwestionowane działanie jest działaniem przedsiębiorcy;
- 2) działanie to jest bezprawne;
- 3) działanie to godzi w zbiorowy interes konsumentów.

Ad 1)

Postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, podobnie jak każde inne postępowanie administracyjne, toczy się z udziałem podmiotów mających przymiot strony. Zgodnie z art. 101 uokik, stroną postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów jest każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie.

W przedmiotowej sprawie stroną, wobec której zostało wszczęte postępowanie w związku z podejrzeniem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, jest Domeny.pl Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera legalną definicję przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 4 pkt 1 uokik w związku z art. 86 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1808), pod pojęciem tym należy rozumieć przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1905 z późn. zm.) oraz: a) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej; b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu; c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności

gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji; d) związek przedsiębiorców (...). Natomiast w myśl art. 4 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Właściwą dla przedsiębiorcy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły (art. 2 ww. ustawy).

Domeny.pl Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie jest spółką prawa handlowego zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 28 października 2003 r. pod numerem 0000175791 prowadzącą we własnym imieniu działalność gospodarczą, polegającą na świadczeniu usług hostingowych, w tym rejestracji i utrzymywaniu nazw domen internetowych. Nie ulega zatem wątpliwości, iż Domeny.pl posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu powoływanego powyżej art. 4 pkt 1 uokik. Tym samym Domeny.pl Sp. z o.o. przy wykonywaniu działalności gospodarczej podlega rygorom określonym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów i jej działania mogą podlegać ocenie w aspekcie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Ad 2)

Bezprawność tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Porządek prawny obejmuje normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów (wyrok SOKiK z dnia 13 listopada 2007 r., sygn. XVII AmA 45/07). Bezprawność jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga zatem kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. O bezprawności działania decyduje w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego *całokształt okoliczności konkretnego stanu faktycznego* (wyrok SN z dnia 8 maja 2002 r., sygn. I PKN 267/2001). Dla stwierdzenia bezprawności działania przedsiębiorcy bez znaczenia pozostaje strona podmiotowa czynu, a zatem wina sprawcy (w znaczeniu subiektywnym, oznaczającym wadliwość procesu decyzyjnego sprawcy) i stopień tej winy (umyślność bądź nieumyślność), a także świadomość istnienia naruszonych norm prawnych.

Same przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie regulują konstrukcji bezprawności działań przedsiębiorcy. Zwrócił na to uwagę SOKiK w wyroku z dnia 23 czerwca 2006 r. (sygn. akt XVIII Ama 32/05), wskazując, iż art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – którego odpowiednikiem w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów jest art. 24 ust. 2 – nie ma samodzielnego znaczenia prawnego, lecz powinien być interpretowany oraz stosowany w określonym kontekście normatywnym. W związku z tym, w celu konkretyzacji przesłanki bezprawności należy sięgnąć do przepisów innych ustaw, gdyż dopiero na ich podstawie możliwe jest dokonanie oceny działań przedsiębiorcy w aspekcie ich zgodności z prawem.

Bezprawność działań przedsiębiorcy wynika zatem, co do zasady, z naruszenia powszechnie obowiązujących przepisów innych niż ustawa o ochronie konkurencji

i konsumentów. Niemniej, ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów w jednym przypadku wprost identyfikuje działanie przedsiębiorcy jako bezprawne – mianowicie, działanie polegające na stosowaniu postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone i wpisanych do rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK. Jak wskazał SOKiK w wyroku z dnia 25 marca 2004 r. (sygn. akt XVII Ama 51/03), w oparciu o art. 23a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn.: Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 z późn. zm. – obecnie: art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r.) można sformułować samoistną przesłankę bezprawności, jeżeli ustali się, że przedsiębiorca stosował postanowienia wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ K.p.c. Zatem wykazanie, że przedsiębiorca wprowadził do obrotu wzorzec umowny zawierający postanowienia o treści już wpisanej do rejestru klauzul abuzywnych stanowi wystarczającą przesłankę do stwierdzenia bezprawności działania tego przedsiębiorcy.

Rejestr postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone prowadzony jest przez Prezesa UOKiK na podstawie wydawanych przez SOKiK prawomocnych wyroków, uwzględniających powództwa o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone (art. 479⁴⁵ § 2 K.p.c.). Przepis art. 479⁴⁵ § 3 K.p.c. ustanawia zasadę jawności rejestru. Oznacza to, że rejestr jest dostępny dla każdego zainteresowanego, tzn. każdy ma do niego prawo wglądu. Skutkiem formalnej jawności rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone jest niemożność zasłaniania się nieznajomością dokonanych w nim wpisów.

Stosowanie postanowienia, które po uznaniu go przez SOKiK za niedozwolone zostało wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych, jest prawnie zakazane. Zgodnie z art. 479⁴³ K.p.c., prawomocny wyrok SOKiK wydany po przeprowadzeniu kontroli abstrakcyjnej wzorca umowy, przytaczający treść postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone i zakazujący ich wykorzystywania, ma skutek wobec osób trzecich od chwili wpisania uznanych za niedozwolone postanowień do rejestru klauzul abuzywnych. Przywołany przepis rozszerza zatem prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie. Oznacza to, że od chwili wpisania klauzuli uznanej wyrokiem SOKiK za niedozwolone postanowienie umowne do rejestru prowadzonego przez Prezesa Urzędu żaden z uczestników obrotu prawnego nie może posługiwać się przedmiotowym postanowieniem.

Analiza wzorców umowy stosowanych przez Stronę w obrocie konsumenckim wykazała, iż postanowienie zamieszczone w „Regulaminie świadczenia usług przez Domeny.pl” obowiązującym od 25 stycznia 2008 r.: *Domeny.pl Sp. z o.o. zastrzega sobie prawo dokonania zmian niniejszego regulaminu. Zmiany te obowiązują od chwili udostępnienia nowej wersji Regulaminu na stronie www.domeny.pl* jest identyczne z postanowieniem *Domeny.pl Sp. z o.o. zastrzega sobie prawo dokonania zmian niniejszego regulaminu. Zmiany te obowiązują od chwili udostępnienia nowej wersji Regulaminu na stronie www.domeny.pl*, które zostało uznane za niedozwolone postanowienie umowne i zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone pod numerem 1491.

W powyższym przypadku zachodzi identyczność między postanowieniem stosowanym przez Stronę w Regulaminie a postanowieniem wpisanym do Rejestru. Należy jednak podkreślić iż Prezes Urzędu uznaje stanowisko reprezentowane w toku postępowania

przez Domeny.pl, iż nie w każdym przypadku identyczność postanowienia uznanego za niedozwolone postanowienie umowne i postanowienia zamieszczonego we wzorcu umowy będzie równoznaczna z ich tożsamością. Możliwa jest bowiem sytuacja, iż identyczne co do treści postanowienia w dwóch różnych wzorcach umowy będą miały na tyle odmienne znaczenie, iż nie będzie możliwe stwierdzenie tożsamości tychże postanowień.

W sprawie będącej przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia, w ocenie Prezesa Urzędu, porównanie treści „Regulaminu świadczenia usług wraz zasadami rejestracji i utrzymywania nazw domen internetowych” oraz „Regulaminu świadczenia usług przez Domeny.pl” w kontekście wyroku SOKiK z dnia 26 marca 2008 r. (sygn. akt XVII AmC 265/07) prowadzi do wniosku, iż pomimo zmiany części postanowień w „Regulaminie świadczenia usług przez Domeny pl. Sp. z o.o.” postanowienie umowne nadal kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco narusza jego interesy oraz jest tożsame z niedozwolonym postanowieniem umownym wpisanym do Rejestru pod numerem 1491.

Nawiązując do ww. wyroku SOKiK w sprawie dotyczącej „Regulaminu świadczenia usług wraz z zasadami rejestracji i utrzymywania nazw domen internetowych” należy zauważyć, iż Sąd podkreślił, że warunkiem koniecznym do zmiany wzorca umowy jest udostępnienie go konsumentowi. Przy czym w ocenie Sądu zapis o udostępnieniu zmienionego wzorca na stronie internetowej Strony bez jednoczesnego braku obowiązku po stronie Domeny.pl poinformowania konsumenta, że na stronie Domeny.pl została udostępniona nowa wersja regulaminu nie czyni zadość obowiązkowi z art. 384 § 4 kodeksu cywilnego udostępnienia wzorca drugiej stronie umowy.

„Regulamin świadczenia usług przez Domeny.pl” nie przewiduje obowiązku informowania konsumenta o zmianie Regulaminu przez Spółkę. W związku z powyższym konsument jest zmuszony do dokonywania na bieżąco ustaleń czy przypadkiem udostępniony na stronie internetowej Domeny.pl Regulamin nie odbiega treścią od znanego mu Regulaminu. Podzielając stanowisko wyrażone przez SOKiK w wyroku z dnia 26 marca 2008 r., w ocenie Prezesa Urzędu, zmiany Regulaminu powinny być wyraźnie zaznaczone na stronie internetowej Domeny.pl, tak by konsument mógł zorientować się, bez czytania Regulaminu, czy został on zmieniony i kiedy ewentualne zmiany nastąpiły.

Reasumując, w rozpatrywanej sprawie bezprawność działania Strony w świetle art. 24 ust. 2 pkt 1 uokik, polega na stosowaniu we wzorcu umowy w obrocie z konsumentami postanowienia umownego wpisanego do Rejestru. W związku z powyższym należy uznać, że wykazana została przesłanka bezprawności działań przedsiębiorcy.

Ad 3)

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie podaje definicji „zbiorowego interesu konsumentów”, wskazując jednak w przepisie art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów oznacza zatem narażenie na uszczerbek interesów znacznej grupy lub wszystkich konsumentów, poprzez stosowaną przez przedsiębiorcę praktykę, obejmującą tak działania, jak i zaniechania. Ponadto, godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i na zagrożeniu ich naruszenia.

Nie ulega wątpliwości, że działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów wtedy, gdy wywołuje negatywne skutki w sferze ich praw i obowiązków. Natomiast przez interes zbiorowy należy rozumieć interes dotyczący konsumentów jako określonej zbiorowości. Stąd konkluzja, iż naruszenie zbiorowego interesu konsumentów ma miejsce wówczas, gdy negatywnymi skutkami działań przedsiębiorcy dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, mających status konsumentów. Do naruszenia zbiorowego interesu konsumentów konieczne jest, żeby działanie przedsiębiorcy było skierowane nie do konkretnej osoby, lecz do adresata, którego nie sposób z góry indywidualnie oznaczyć. Działanie o takim charakterze jest w stanie wywołać niekorzystne następstwa nie tylko w odniesieniu do konkretnych konsumentów, lecz wobec każdego z członków zbiorowości. Przy czym zaistnienie przesłanki naruszenia zbiorowego interesu konsumenta nie jest bezpośrednio uzależnione od liczby konsumentów, których interesy zostały rzeczywiście naruszone wskutek działań przedsiębiorcy. Istotne jest to, że przedmiotowe działanie może zagrozić, przynajmniej potencjalnie, interesom szerokiego kręgu nieprofesjonalnych uczestników rynku.

W niniejszej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem praw potencjalnie nieograniczonej grupy konsumentów, którzy mogli skorzystać ze świadczonych przez Domeny.pl usług poprzez zawarcie ze Stroną stosownej umowy, a tym samym zaakceptowanie „Regulaminu świadczenia usług przez Domeny.pl” w którego treści zamieszczone zostało postanowienie o treści tożsamej z klauzulą wpisaną do Rejestru.

Interes konsumentów należy rozumieć jako interes prawny (a nie faktyczny), a więc uznany przez ustawodawcę na zasługujący na ochronę i zabezpieczenie. W literaturze przedmiotu zwraca się uwagę, iż określenie stałego czy zamkniętego katalogu interesów konsumentów nie jest możliwe, ani też zasadne (patrz: M. Szydło, „Publicznoprawna ochrona zbiorowych interesów konsumentów”, *Monitor Prawniczy* 2004/17/791). Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów powiązane jest z naruszaniem interesów gospodarczych konsumentów. Pod tym pojęciem należy rozumieć zarówno naruszenie interesów *stricte* ekonomicznych (o wymiarze majątkowym), jak również prawo konsumentów do uczestniczenia w przejrzystych i niezakłóconych przez przedsiębiorcę warunkach rynkowych, zapewniających konsumentom dokonywanie transakcji handlowych z przedsiębiorcami przy całkowitym zrozumieniu rzeczywistego sensu ekonomicznego i prawnego warunków dokonywanych czynności na etapie przedkontraktowym oraz w czasie wykonywania umowy. W tym też aspekcie w niniejszej sprawie nastąpiło naruszenie interesu gospodarczego konsumentów poprzez stosowanie przez Stronę we wzorcu umowy w obrocie z konsumentami postanowienia tożsamego z klauzulą wpisaną do Rejestru. Wskazując na interes konsumentów, jaki został naruszony poprzez bezprawne działanie Domeny.pl, zdaniem Prezesa UOKiK, zasadnym jest w niniejszej sprawie uwzględnienie także naruszenia interesu pozaekonomicznego rozumianego jako nierzetelność działań przedsiębiorcy w relacji z konsumentami (tak: E. Łętowska, *Prawo Umów Konsumenckich*, wydanie 2, Warszawa 2002 r., str. 341).

II. Rozstrzygnięcie w pkt I sentencji decyzji. Nakaz zaniechania stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 uokik *Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24. Domeny.pl nadal stosuje praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów polegającą na stosowaniu w „Regulaminie świadczenia usług przez Domeny.pl Sp. z o.o.” postanowienia umownego o treści: Domeny.pl Sp. z o.o. zastrzega sobie prawo dokonania zmian niniejszego regulaminu. Zmiany te obowiązują od chwili udostępnienia nowej wersji Regulaminu na stronie www.domeny.pl, które jest wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c.*

Mając powyższe na uwadze, orzeka się jak w punkcie I sentencji decyzji.

III. Rozstrzygnięcie w pkt II sentencji decyzji. Nakazanie publikacji decyzji.

Prezes Urzędu nałożył na Spółkę, na podstawie art. 26 ust. 2 uokik, obowiązek publikacji decyzji w całości na koszt Domeny.pl Sp. z o.o. na stronie internetowej przedsiębiorcy www.domeny.pl, w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji, w ten sposób, że odnośnik do treści decyzji powinien zostać umieszczony na stronie głównej www.domeny.pl oraz utrzymywania jej na przedmiotowej stronie internetowej przez okres 6 miesięcy, a ponadto dwukrotną publikację sentencji decyzji na koszt Domeny.pl, w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji, na jednej z pięciu pierwszych stron dziennika o zasięgu ogólnopolskim o objętości co najmniej 24 cm x 12 cm dni z tym, że okres między przedmiotowymi publikacjami powinien wynosić co najmniej 7 dni a co najwyżej 14 dni.

Prezes Urzędu uznał za zasadne nakazanie podania do wiadomości szerokiego kręgu odbiorców informacji o stosowanej przez Domeny.pl praktyce naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Spełni to niewątpliwie funkcję wychowawczą wobec konsumentów, stanowiąc kolejny element edukacji konsumenckiej, gdyż informując praktykach naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz przestrzegając przed nimi, należy zakładać, że świadomość konsumencka wzrośnie. Funkcja edukacyjna i prewencyjna poprzez omawiany nakaz publikacji będzie realizować się także w odniesieniu do innych profesjonalnych uczestników rynku. Publikacja ma stanowić czytelną informację dla przedsiębiorców, a jednocześnie ostrzegać, iż w przypadku stosowania niedozwolonych postanowień umownych wpisanych do Rejestru muszą liczyć się z określonymi sankcjami.

Mając na uwadze powyższe, orzeka się jak w pkt II sentencji niniejszej decyzji.

IV. Rozstrzygnięcie w pkt III sentencji decyzji. Nałożenie kary pieniężnej.

Stosownie do art. 106 ust. 1 pkt 4 uokik, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 uokik. Ustawa o ochronie konkurencji

i konsumentów wprowadziła zatem zasadę fakultatywności kar nakładanych przez Prezesa Urzędu na przedsiębiorców, którzy dopuścili się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Przedmiotowa ustawa nie przesądza bezwzględnie wysokości kary nakładanej przez Prezesa Urzędu, który decydując o tym w każdym konkretnym przypadku, kieruje się założeniem, że sankcja musi spełniać zarówno **funkcję represyjną**, jak i **prewencyjną (dyscyplinującą)**. Przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych o których mowa w art. 106-108 uokik, Prezes Urzędu powinien wziąć pod uwagę w szczególności okres, stopień naruszenia oraz okoliczności naruszenia ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (art. 111 uokik).

W pkt I sentencji niniejszej decyzji uznano określone działania Spółki za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazano zaniechania jej stosowania. Praktyka ta polegała na stosowaniu we wzorcu umowy w obrocie konsumenckim postanowienia umownego wpisanego do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. Za udowodnione należy uznać, iż doszło do naruszenia przez Spółkę określonego w art. 24 uokik zakazu w sposób określony w niniejszej decyzji.

W niniejszej sprawie Prezes Urzędu uznał za zasadne skorzystanie z przysługującego mu na mocy przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uprawnienia do nałożenia kary pieniężnej w sytuacji stosowania przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów z uwagi na fakt, iż kwestionowana praktyka Spółki należy do jednych z najpoważniejszych naruszeń prawa ochrony konsumentów. Stosowane przez Spółkę w obrocie konsumenckim postanowienie wzorca umowy zostało umieszczone w Rejestrze w dniu 27 sierpnia 2008 r. w związku z wyrokiem z dnia 26 marca 2008 r. wydanym wobec Domeny.pl przez Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (sygn. akt XVII AmC 265/07). Mimo powyższego wyroku, Spółka nie zmieniła treści postanowienia wzorca umowy uznanego powyższym wyrokiem za niedozwolone postanowienie umowne i stosuje je nadal w „Regulaminie świadczenia usług przez Domeny.pl Sp. z o.o.”. Przy nakładaniu kary pieniężnej wzięto pod uwagę fakt, iż Domeny.pl, wykorzystując przewagę kontraktową stosowała w obrocie konsumenckim wzorzec umowy zawierający niedozwolone postanowienie umowne, naruszając w ten sposób interesy konsumentów. Prezes Urzędu mając na uwadze interes publiczny uznał więc, iż samo stwierdzenie stosowania przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów będzie niewystarczającym działaniem ze strony organu administracji.

Następnie, nakładając karę pieniężną określoną w art. 106 ust. 1 pkt 4 uokik, Prezes Urzędu wziął pod uwagę konieczność spełnienia przesłanek podmiotowych, tj. stwierdzenia, że określone w powyższym przepisie naruszenie dokonane było co najmniej nieumyślnie. Konieczność brania pod uwagę przesłanki winy w przypadku stosowania kar pieniężnych określonych w art. 106 ust. 1 pkt 4 uokik wynika bezpośrednio nie tylko z treści tego przepisu, ale również ma umocowanie w ustawie zasadniczej. Zgodnie bowiem z art. 83 Konstytucji RP, każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek znajomości i przestrzegania norm prawa ciąży tym bardziej na profesjonalnych uczestnikach obrotu rynkowego, takich jak Spółka. Podmioty profesjonalnie działające na rynku powinny posiadać umiejętność przewidzenia, że podejmowane przez nie działania mogą być uznane przez Prezesa Urzędu za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nie mogą skutecznie dowodzić braku świadomości naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Jednocześnie należy

podkreślić, iż wobec Spółki wydany został prawomocny wyrok SOKiK uznający postanowienie wskazane w pkt I sentencji niniejszej decyzji za niedozwolone postanowienie umowne i zakazujący jego stosowania w obrocie z konsumentami. W świetle powyższego, uzasadnione jest stwierdzenie, że działania Domeny.pl miały charakter umyślny, gdyż Strona naruszając zakaz określony w art. 24 ust.1 w zw. z art. 24 ust. 2 pkt 1 miała świadomość, że jej zachowanie jest bezprawne i zakazane.

Charakter i stopień naruszenia interesu publicznoprawnego, do jakiego doszło w wyniku naruszenia przez Domeny.pl zakazu określonego w art. 24 uokik, a także brak respektowania prawomocnego wyroku wydanego przez SOKiK zakazującego stosowania w obrocie konsumenckim określonego w sentencji decyzji postanowienia wzorca umowy, uzasadniają nałożenie na Stronę kary pieniężnej w wysokości określonej w sentencji decyzji.

Przy miarkowaniu kary jako okoliczności obciążające wzięto pod uwagę:

- Domeny.pl nie zaniechała praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 pkt 1 uokik poprzez podjęcie odpowiednich działań „samokontrolnych”, w związku z wpisaniem do Rejestru odpowiednich postanowień umownych.
- Domeny.pl nie zaniechała zarzucanych jej praktyk wskutek działań podjętych przez Prezesa UOKiK, t.j. wszczęcia postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.
- Zakres terytorialny działalności Spółki zawierającej umowy o utrzymywanie nazw domen internetowych przy wykorzystaniu strony internetowej www.domeny.pl obejmuje obszar całego kraju.

Jako okoliczność łagodzącą wzięto pod uwagę fakt, iż wobec Strony nie została wcześniej wydana decyzja stwierdzająca stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów odnosi wysokość kary pieniężnej do procentowej wielkości przychodu przedsiębiorcy, przy czym pod pojęciem przychodu należy rozumieć przychód uzyskany przez przedsiębiorcę w roku podatkowym poprzedzającym dzień wszczęcia postępowania na podstawie ustawy, w rozumieniu obowiązujących przedsiębiorcę przepisów o podatku dochodowym (art. 4 pkt 15 uokik).

Przychód osiągnięty przez Domeny.pl w 2007 r. w kwocie 2 778 326,07 PLN (słownie: dwa miliony siedemset siedemdziesiąt osiem tysięcy trzysta dwadzieścia sześć złotych 07/100 groszy) ustalono na podstawie złożonego przez nią zeznania o wysokości dochodu (straty) osiągniętego w roku podatkowym 2007, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 ze zm.). Stąd maksymalny wymiar kary zgodnie z powyżej przytoczonymi przepisami, mógłby wynieść 10% przychodu Spółki, to jest 277 832,60 PLN.

W świetle powyższych okoliczności wysokość kary ustalono na poziomie **5556,65 PLN (pięć tysięcy pięćset pięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt pięć groszy)**. Oznacza to, że nałożona na Domeny.pl kara pieniężna mieści się w granicach wyznaczonych przez art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy i jednocześnie **stanowi 0,2 % przychodu osiągniętego przez**

Stronę w 2007 r. Kara ta stanowi jednocześnie 2 % kary jaką, Prezes Urzędu miał prawo nałożyć na przedsiębiorcę.

Decydując o nałożeniu kary i jej wysokości wzięto pod uwagę wszystkie ww. okoliczności, jak i możliwości finansowe przedsiębiorcy. Orzeczona kara powinna stanowić dolegliwość dla uczestnika niniejszego postępowania, tak aby jej nałożenie skutkowało w przyszłości zapobieżeniem zaistnienia podobnych sytuacji. Z drugiej strony należy też podkreślić wymiar edukacyjny i wychowawczy zastosowanego środka oraz wyrazić nadzieję, że odniesie on spodziewany skutek na przyszłość. Poza wymiarem indywidualnym kary, należy zwrócić uwagę na jej wymiar ogólny, funkcję odstraszającą i wychowawczą w stosunku do innych uczestników rynku.

W ocenie Prezesa Urzędu kara wymierzona w tej wysokości jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Prezes Urzędu, kierując się potrzebą zdecydowanego przeciwdziałania stosowaniu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na stosowaniu we wzorcach umowy postanowień umownych, które zostały wpisane do Rejestru uznał, że orzeczona kara powinna stanowić dla Spółki swoistą dolegliwość. W tym przypadku kara powinna spełnić także funkcję prewencyjną i wychowawczą, tak aby zapobiec w przyszłości naruszeniom przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przyczyniając się do zapewnienia trwałego zaniechania naruszania przez Domeny.pl w przyszłości reguł odnoszących się do ochrony praw konsumentów.

Mając na uwadze powyższe, orzeka się jak w pkt III sentencji niniejszej decyzji.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 uokik karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 uokik w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor
Departamentu Polityki Konsumenckiej
Monika Stec